TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bộ Xây dựng đề xuất mở rộng các tuyến cao tốc Bắc-Nam lên 6 làn xe

17:40 24/03/2025

Bộ trưởng Bộ Xây dựng Trần Hồng Minh vừa có báo cáo gửi Thủ tướng Chính phủ về việc nghiên cứu đầu tư mở rộng các đoạn tuyến cao tốc Bắc-Nam phía Đông giai đoạn 2017-2020 và giai đoạn 2021-2025 theo quy mô cao tốc hoàn chỉnh.

Theo quy hoạch, tuyến cao tốc Bắc-Nam phía Đông có điểm đầu tại cửa khẩu Hữu Nghị, tỉnh Lạng Sơn, điểm cuối tại thành phố Cà Mau, tổng chiều dài khoảng 2.055km (chiếm 22% tổng chiều dài mạng lưới cao tốc), quy mô từ 6-12 làn xe. Đến nay, toàn tuyến đã đưa vào khai thác 1.206km, đang thi công 834km (hoàn thành năm 2025, trừ đoạn cửa khẩu Hữu Nghị-Chi Lăng dài 43km).

Bộ Xây dựng đề xuất mở rộng các tuyến cao tốc Bắc-Nam lên 6 làn xe. Ảnh internet.

Các dự án đầu tư đường cao tốc Bắc-Nam phía Đông giai đoạn 2017-2020 và giai đoạn 2021-2025 có 1.163km đã và đang đầu tư quy mô 4 làn xe hạn chế (bề rộng nền đường 17m); 99km đang khai thác với quy mô 4 làn xe hoàn chỉnh; 113km đang đầu tư mở rộng quy mô cao tốc 4-6 làn xe.

Việc hoàn thành toàn tuyến đường bộ cao tốc Bắc-Nam phía Đông vào năm 2025 sẽ thúc đẩy kết nối các trung tâm kinh tế, chính trị, các vùng kinh tế trọng điểm, từng bước hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng tạo sức lan tỏa để thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, góp phần thực hiện các đột phá chiến lược đã được Đại hội Đảng lần thứ XIII đề ra.

Ưu tiên nâng cấp các tuyến cao tốc 2 làn, 4 làn có nhu cầu vận tải cao

Căn cứ thực tiễn và yêu cầu phát triển kinh tế đất nước, nhu cầu vận tải trong thời gian tới dự kiến sẽ tăng nhanh, điều kiện nguồn lực không phải trở ngại lớn trong khi yêu cầu hoàn chỉnh đồng bộ, hiện đại tuyến đường bộ cao tốc Bắc-Nam phía Đông, trước đó, Bộ Giao thông Vận tải (nay là Bộ Xây dựng) đã có báo cáo Thủ tướng Chính phủ tổng thể phương án đầu tư nâng cấp các tuyến cao tốc có quy mô phân kỳ, trong đó kiến nghị ưu tiên nâng cấp, hoàn thiện các tuyến cao tốc 2 làn xe, 4 làn xe hạn chế có nhu cầu vận tải tăng cao.

Lãnh đạo Bộ Xây dựng cũng chỉ ra việc cần xem xét mở rộng tuyến đường bộ cao tốc Bắc-Nam phía Đông sẽ thực hiện chủ trương của Đảng, Nhà nước kịp thời nâng cấp, mở rộng một số tuyến đường cao tốc phân kỳ theo quy mô quy hoạch; đáp ứng nhu cầu vận tải tăng phù hợp với tăng trưởng GDP của đất nước phấn đấu trên 10% trở lên; nâng cao năng lực khai thác, tăng cường an toàn giao thông, do quá trình khai thác một số tuyến cao tốc phân kỳ đầu tư (4 làn xe hạn chế, không có dải dừng xe khẩn cấp liên tục), đã phát sinh một số bất cập; phù hợp với quy chuẩn đường cao tốc.

Bộ Xây dựng đề xuất mở rộng các tuyến cao tốc Bắc-Nam lên 6 làn xe. Ảnh internet.

Các tuyến cao tốc Bắc-Nam phía Đông được đầu tư mở rộng sẽ tạo ra thị trường xây dựng, công ăn việc làm, hỗ trợ tăng trưởng kinh tế khi xác định lại các mục tiêu đột phá, đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công; có thể sớm giải ngân được nguồn vốn trong năm 2025-2026; tạo ra tuyến đường có chất lượng dịch vụ khai thác tiện nghi, an toàn.

Ngoài ra, các dự án cao tốc này cũng tận dụng điều kiện sẵn có về giải phóng mặt bằng thuận lợi cho thi công. Đối với cao tốc Bắc-Nam giai đoạn 2021-2025 đang thi công có thể tận dụng về phương tiện, máy móc, nhân lực, lán trại sẵn có trên công trường để giảm được các chi phí liên quan huy động, giải thể công trường so với việc đầu tư sau này; tận dụng được các mỏ vật liệu có sẵn đang cung cấp cho dự án do thủ tục đóng/mở mỏ vật liệu xây dựng mất nhiều thời gian, chi phí, trường hợp mở rộng giai đoạn sau sẽ phát sinh các thủ tục, chi phí này.

Mở rộng lên 6 làn xe theo quy mô quy hoạch

Đánh giá phương án mở rộng lên 6 làn xe có nhiều ưu điểm hơn so với phương án mở rộng lên 4 làn xe hoàn chỉnh, trong trường hợp đầu tư, Bộ Xây dựng kiến nghị mở rộng lên 6 làn xe theo quy mô quy hoạch.

Về phạm vi, để thuận lợi cho công tác thi công, đẩy nhanh tiến độ đầu tư, giải ngân, phù hợp với nhu cầu vận tải, trước mắt Bộ Xây dựng xem xét trong phạm vi cao tốc Bắc-Nam phía Đông thuộc đoạn Hà Nội-TP. Hồ Chí Minh, chiều dài đầu tư khoảng 1.144km, sơ bộ tổng mức đầu tư khoảng 152.135 tỷ đồng.

Các đoạn tuyến chưa được nghiên cứu mở rộng như đoạn Mỹ Thuận-Cần Thơ-Cà Mau, dài 149km hiện có nhu cầu vận tải chưa lớn; điều kiện thi công khó khăn; nhu cầu vật liệu hiện nay đang thiếu hụt sẽ làm ảnh hưởng đến tiến độ, tăng chi phí đầu tư, việc đầu tư mở rộng được thực hiện thành dự án riêng.

Tuyến cao tốc Bắc-Nam giai đoạn 2021-2025 đang triển khai thi công, trường hợp bổ sung vốn để mở rộng theo quy mô 6 làn xe sẽ vượt tổng mức đầu tư, lãnh đạo Bộ Xây dựng cho rằng cần phải điều chỉnh chủ trương, thẩm quyền điều chỉnh của Quốc hội (dự án quan trọng quốc gia).

Bộ Xây dựng đề xuất mở rộng các tuyến cao tốc Bắc-Nam lên 6 làn xe. Ảnh internet.

Kéo dài cơ chế đặc thù khi mở rộng cao tốc

Khi điều chỉnh chủ trương đầu tư, Bộ Xây dựng kiến nghị Chính phủ báo cáo Quốc hội cho phép kéo dài phạm vi bao gồm cả giai đoạn 1 để áp dụng chung các cơ chế đặc thù đẩy nhanh tiến độ, tận dụng nguồn nhân lực sẵn có tại công trường bao gồm: cho phép chỉ định thầu đối với các gói thầu tư vấn, gói thầu xây lắp (trong đó ưu tiên những đơn vị đã tham gia thi công tương ứng các đoạn tuyến trước đây); cho phép nhà thầu thi công không phải thực hiện thủ tục cấp giấy phép khai thác mỏ khoáng sản làm vật liệu xây dựng thông thường; cho phép triển khai đồng thời công tác lập dự án và thiết kế kỹ thuật, dự toán, hồ sơ mời thầu, hồ sơ yêu cầu.

Bộ Xây dựng cũng đưa ra tiến độ dự kiến sau khi được áp dụng các cơ chế, chính sách đặc thù sẽ báo cáo Bộ Chính trị chủ trương đầu tư mở rộng tháng 4/2025; phê duyệt chủ trương/điều chỉnh chủ trương đầu tư tháng 6/2025 (trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp tháng 5/2025); phê duyệt dự án thành phần tháng 9/2025; phê duyệt thiết kế kỹ thuật, dự toán tháng 11/2025 và khởi công dự án quý IV/2025.

Với tiến độ nêu trên, Bộ Xây dựng dự kiến năm 2025 sẽ giải ngân khoảng 23.000-35.000 tỷ đồng; phần còn lại tiếp tục giải ngân trong giai đoạn 2026-2027.

Để bảo đảm tính đồng bộ về quy mô tuyến đường bộ cao tốc Bắc-Nam phía Đông, Bộ Xây dựng kiến nghị các dự án hiện đang do VEC đầu tư hoặc đang thu phí sẽ tiếp tục giao Tổng công ty Đầu tư phát triển đường cao tốc Việt Nam (VEC) chịu trách nhiệm huy động vốn đầu tư mở rộng theo quy mô quy hoạch tùy thuộc vào nhu cầu vận tải (không bao gồm đoạn TP. Hồ Chí Minh-Long Thành); các dự án BOT sẽ do nhà đầu tư tiếp tục xem xét đầu tư mở rộng vào thời điểm thích hợp tùy thuộc phương án tài chính, nhu cầu vận tải.

PV